

Robert Gawęł

(Muzeum Podgórze Oddział Muzeum Krakowa, Polska)

ORCID: 0000-0001-5947-9229

Ewidencja samochodów w Krakowie 1906–1918

Artykuł podejmuje kwestię ewidencjonowania samochodów przez krakowską Dyрекcję Policji w latach 1906–1918 oraz prowadzonych przez nią rejestrów tychże. System rejestrowania oparty był na przyznawaniu poszczególnych pojazdom indywidualnych numerów składających się z literowego wyróżnika i trzycyfrowego numeru. Rejestry te zachowały się w zasobach Archiwum Narodowego w Krakowie. Obecnie są one jedynymi znanymi tego typu dokumentami związanymi z dziejami motoryzacji w Galicji. Ich analiza pozwoliła na sporządzenie spisu samochodów zarejestrowanych w Krakowie w latach 1906–1918.

Słowa kluczowe: Kraków, Galicja, motoryzacja, ewidencja pojazdów, automobilizm

Rozwój motoryzacji na przełomie XIX i XX w. również w Austro-Węgrzech zaowocował wzrostem ilości pojazdów mechanicznych poruszających się po ulicach i drogach monarchii. Z czasem władze podjęły próbę ujęcia ich ruchu w ramy prawne. Z biurokratycznej potrzeby zaczęto koncesjonować prawa do kierowania tymi pojazdami oraz je ewidencjonować. W obu przypadkach przy wydawaniu stosownych dokumentów pobierane były ustalone z góry opłaty¹.

Ewidencjonowanie pojazdów mechanicznych związane było z prowadzeniem pisemnego rejestru. W celu identyfikacji nakazywano właścicielom montowania na ich pojazdach tablic identyfikacyjnych. W monarchii austro-węgierskiej takie tabliczki zaczęto stosować od połowy lat 90. XIX w.² Początkowo podawano na nich imiona i nazwiska właścicieli pojazdów. Wraz ze wzrostem liczby pojazdów mechanicznych podjęto decyzję o uporządkowaniu i ujednoczeniu przepisów dotyczących pojazdów mechanicznych. Dla

¹ J. Jaruga, *Historia polskich tablic rejestracyjnych*, Warszawa 2007, s. 9.

² Tamże, s. 18.

austriackiej części monarchii zostało wydane „Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 27. września 1905, zawierające policyjne przepisy bezpieczeństwa dla ruchu samochodów i motocyklów”³.

Część z tych przepisów dotyczyła ewidencjonowania pojazdów mechanicznych. Określono je w rozdziale V powyższego rozporządzenia zatytułowanym *Rozpoznawcze znamiona wozów motorowych*⁴. W myśl tych przepisów każdy samochód⁵ miał mieć przypisany numer rejestracyjny składający się z wyróżnika w postaci wielkiej litery łacińskiego alfabetu oraz numeru ewidencyjnego z zakresu 1–999. Każdy kraj należący do cesarstwa austriackiego oraz Wiedeń i Praga⁶, jako wydzielone w tym przypadku miasta, miały przypisaną sobie literę⁷, dla Galicji [niem. Galizien] wyznaczono S. Pozostałe zastosowane wyróżniki to⁸: A dla Wiednia [niem. Wien], B dla Dolnej Austrii [niem. Niederösterreich] z wyłączeniem Wiednia, C dla Górnej Austrii [niem. Oberösterreich], D dla Solnogrodu⁹ [niem. Salzburg], E dla Tyrolu [niem. Tirol], F dla Karyntii [niem. Kärnten], H dla Styrii [niem. Steiermark], J dla Krainy [niem. Krain], K dla Pobrzeża [niem. Küstenland], M dla Dalmacji [niem. Dalmatien], N dla wydzielonego w tym przypadku miasta Pragi [niem. Prag], O dla Czech [niem. Böhmen] z wyłączeniem Pragi, P dla Moraw [niem. Mähren], R dla Śląska (austriackiego) [niem. Schlesien], T dla Bukowiny [niem. Bukowina] i W dla Przedarulania [niem. Worarlberg].

Również trójcyfrowe liczby zostały systemowo rozdzielone w ramach każdego terytorium objętego danym wyróżnikiem literowym. W Galicji poszczególne ciągi liczb przyporządkowano kolejnym powiatom ułożonym w porządku alfabetycznym oraz dodatkowo Krakowowi i Lwowowi jako wydzielonym w tym przypadku miastom z przypisanymi im rejonami policyjnymi. Przydział poszczególnych zakresów liczb przedstawiał się następująco¹⁰:

– powiaty: Biała 1–20, Bóbrka 21–30, Bochnia 31–40, Bohorodczany 41–50, Borszczów 51–60, Brody 61–70, Brzesko 71–80, Brzeżany 81–90, Brzozów

³ Tekst rozporządzenia został opublikowany w „Dzienniku ustaw państwa dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych” z dnia 7 X 1905 r.

⁴ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, s. 395–397.

⁵ Przepisy określały zasady zarówno dla samochodów, jak i motocykli, jednak z racji tematyki artykułu skupiam się jedynie na kwestiach związanych z samochodami.

⁶ A właściwie wiedeński i praski rejon policyjny.

⁷ Królestwo Węgier miało swój własny system.

⁸ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, s. 398.

⁹ Spolszczone nazwy poszczególnych krajów związkowych podają zgodnie z pisownią występującą w oryginalnym tekście zamieszczonym w polskojęzycznym „Dzienniku ustaw...”

¹⁰ „Wykaz rozdziału liczb /numerów ewidencyjnych/ dla automobilów i motocyklów”, ANK sygn. DPKr 177, s. 51–53.

91–100, Buczacz 101–110, Chrzanów 111–120, Cieszanów 121–130, Czortków 131–140, Dąbrowa 141–150, Dolina 161–170, Drohobycz 171–190, Gorlice 191–205, Gródek Jagielloński 206–215, Grybów 216–225, Horodenska 226–235, Husiatyn 236–245, Jarosław 246–260, Jasło 261–275, Jaworów 276–285, Kałusz 286–295, Kamionka Strumiłowa 296–305, Kolbuszowa 306–316, Kołomyja 316–325, Kossów 326–335, Kraków (z wyłączeniem miasta) 336–350, Krosno 351–365, Łańcut 366–375, Limanowa 376–385, Lisko 386–400, Lwów (z wyłączeniem miasta) 401–410, Mielec 411–420, Mościska 421–430, Myślenice 431–440, Nadwórna 441–450, Nisko 451–460, Nowy Sącz 461–470, Nowy Targ 471–480, Peczeniżyn 481–490, Pilzno 491–500, Podgórze 501–510, Podhajce 511–520, Przemyśl 521–540, Przemysłany 541–550, Przeworsk 551–560, Rawa 561–570, Ropczyce 581–590, Rudki 591–600, Rzeszów 601–615, Sambor 616–625, Sanok 626–640, Skałat 641–650, Śniatyn 651–660, Soka 661–670, Stanisławów 671–680, Stary Sambor 681–690, Stryj 691–705, Strzyżów 706–715, Tarnobrzeg 716–725, Tarnopol 726–735, Tarnów 736–750, Tłumacz 751–760, Trembowla 761–770, Turka 771–780, Wadowice 781–790, Wieliczka 791–800, Zaleszczyki 801–810, Zbaraż 811–820, Zborów 821–830, Złoczów 831–840, Żółkiew 841–850, Żydaczów 851–860, Żywiec 861–870,

– miasta (rejon policyjny): Lwów 871–910, Kraków 911–950.

W momencie wyczerpania się przyznanego zakresu numerów ewidencyjnych należało dodać do znamiona literowego cyfrę rzymską, zaczynając od cyfry I¹¹. Zabieg ponawiano każdorazowo w przypadku wyczerpania się przydzielonych numerów ewidencyjnych. Zapis ten był jednak na tyle niejednoznaczny, że w pewnym momencie spowodował spore perturbacje z ewidencjonowaniem pojazdów w Krakowie¹².

W efekcie powyższego podziału każdemu z pojazdów był przypisany indywidualny numer rejestracyjny. Należy nadmienić, że numery rejestracyjne dla samochodów i motocykli wydawane były osobno przy zachowaniu tych samych wyróżników literowych i tych samych zakresów numerów ewidencyjnych dla poszczególnych powiatów. W efekcie możliwym było wystąpienie samochodu i motocykla o tym samym numerze rejestracyjnym. Skrajny przypadek mógł doprowadzić do poruszania się po drogach dwóch pojazdów (samochodu i motocykla) tej samej marki, np. Laurin & Klement, z tym samym numerem rejestracyjnym. Wtedy istniejąca różnica między nimi była łatwa do rozpoznania, obecnie może sprawić spore problemy przy prowadzeniu badań nad dziejami ówczesnej motoryzacji i automobilizmu.

¹¹ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 28, s. 395.

¹² Kwestia ta zostanie szerzej omówiona w dalszej części.

W myśl obowiązujących przepisów numer taki należało namalować na samochodzie¹³ lub umieścić w postaci tablic rejestracyjnych w dobrze widocznym miejscu. W przypadku tzw. pociągów drogowych, czyli samochodów lub ciągników z jedną lub kilkoma przyczepami, rejestracja miała być umieszczana na tylnej ścianie ostatniej z przyczep.

Tylny numer zarówno umieszczany bezpośrednio na pojeździe, jak i na tablicy rejestracyjnej miał być namalowany tak, aby wyróżnik literowy (z ewentualnie dodaną cyfrą rzymską) znajdował się u góry, a pod nią miał się znaleźć trzycyfrowy numer porządkowy. Zapis na przednich tablicach mógł mieć dwójką postać. Albo litera i cyfry w jednej linii, albo tak jak na tylnych tablicach litera u góry, a cyfry pod nią. W tym pierwszym przypadku odstęp pomiędzy literą a cyframi miał wynosić 7 cm.

Rozmiarów samych tablic dokładnie nie wyznaczono. Podano jedynie minimalne wysokości i grubości linii, jaką mają być pisane litery i cyfry. Dla samochodów miały one wynosić 8 cm dla tablic przednich przy grubości linii 1 cm i 12 cm dla tablic tylnych przy grubości linii 2 cm.

Natomiast samego kroju pisma nie określono, ograniczając się jedynie do lakonicznego zapisu „Znamiona rozpoznawcze umieszczone mają być łatwo czytelnymi głoskami czarnym pismem na białym tle”¹⁴.

O wydaniu powyższych przepisów informowała prasa. Zdarzały się jednak przypadki, że informacje te przeinaczały ich zapis. Tak było w przypadku tekstu zamieszczonego w „Słowie Polskim” z 20 maja 1906 r.¹⁵ Przeinaczenia w tym przypadku były znaczące; podano w nich, że:

- po wyróżniku literowym w numerze rejestracyjnym umieszczonym na pojeździe ma występować kropka,
- szerokość liter w numerze rejestracyjnym na przedzie pojazdu ma wynosić 1 cm, przy 8 cm wysokości,
- litery w numerze rejestracyjnym z tyłu pojazdu mają mieć 2 cm szerokości przy 12 cm wysokości,
- „Znamiona te muszą być sporządzone czarnym zwykłym pismem, dobrze czytelnym, bez ozdób, wykonanem na białym tle”. W tym przypadku podana informacja nie tyle jest mylna, co nastąpiła nadinterpretacja przepisów.

Paragraf 29 omawianego rozporządzenia nakładał na odpowiednie władze¹⁶ przydzielające i wydające numery rejestracyjne obowiązek prowadzenia

¹³ Znane są przypadki malowania numeru rejestracyjnego na grillu chłodnicy i na tylnej ścianie karoserii samochodu.

¹⁴ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 30, s. 395.

¹⁵ *Nowe przepisy jazdy automobilami*, „Słowo Polskie” 1906, nr 222, s. 3.

¹⁶ Generalnie były to polityczne władze danego powiatu, jedynie w przypadku Krakowa i Lwowa była to dyrekcja policji w tych miastach.

stosownych rejestrów, osobnych dla samochodów i motocykli¹⁷. Jak zapisano, w każdym z rejestrów oprócz przypisanego indywidualnego numeru należy podać „nazwisko i adres posiadacza oraz miejsce, w którym wóz stoi”¹⁸. Przepisy rozporządzenia zaczęły wedle końcowego zapisu obowiązywać w trzy miesiące po jego ogłoszeniu, czyli od 7 stycznia 1906 r.

28 kwietnia 1910 r. nastąpiła nowelizacja¹⁹ przepisów z roku 1905. Zapis dotyczący ewidencjonowania samochodów i nadawania im numerów rejestracyjnych został zawarty w rozdziale V (§ 28 – § 35)²⁰. Jednak w tym zakresie nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do już obowiązujących.

W zasobach Archiwum Narodowego w Krakowie zachowała się dokumentacja ewidencyjna pojazdów mechanicznych prowadzona dla Krakowa przez tutejszą Dyрекcję Policji do roku 1918. Pośród licznych dokumentów zachowały się najstarsze rejestry założone w roku 1906, będące pierwszymi rejestrami pojazdów mechanicznych, jakie zaprowadzono w tym mieście. Do tej pory cały ten materiał nie doczekał się jakiegokolwiek opracowania. Poniższy tekst jest zatem pierwszą taką próbą.

**„Rejestr dla samochodów prowadzony po myśli
§. 29 rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych
w porozumieniu z Min. skarbu z dnia 27 września 1905
l. 156 d.p.p.”²¹**

Ten polskojęzyczny dokument jest sporządzony całkowicie odręcznie, w formie siedmiokolumnowej tabeli, w której nagłówku podane zostały tytuły poszczególnych kolumn:

- kolumna pierwsza – *Liczba bieżąca,*
- kolumna druga – *Imię nazwisko i adres posiadacza automobilu,*
- kolumna trzecia – *Imię nazwisko i adres kierownika [czyt. kierowcy] automobilu i data świadectwa na kierownika,*
- kolumna czwarta – *Oznaczenie typu wozu i miejsca gdzie wóz stoi. Data świadectwa badania automobilów,*

¹⁷ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 29, s. 395.

¹⁸ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 29, s. 395.

¹⁹ *Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych i Ministerstwem skarbu z dnia 28 kwietnia 1910 dotyczące wydania policyjnych przepisów bezpieczeństwa dla ruchu wozów motorowych (samochodów, pociągów i kół motorowych).* Dziennik ustaw państwa z 30 IV 1910 r., cz. XXXI, s. 139–150.

²⁰ „Dziennik ustaw...” 1910, cz. XXXI, § 28 – § 35, s. 143–144.

²¹ Archiwum Narodowe w Krakowie (dalej: ANK), sygn. DPKr 177, s. 13–24.

- kolumna piąta – *Imię i miejsce zamieszkania fabrykanta motoru*,
- kolumna szósta – *Znamię rozpoznawcze [czyt. wyróżnik literowy] i numer ewidencyjny*,
- kolumna siódma – *Uwagi*.

Z powyższego wynika, że zakres danych ujętych w zachowanym rejestrze jest szerszy od tego, jaki podano w przytoczonych powyżej wymogach rozporządzenia z 1905 r. Jednak odzwierciedlają one inne zapisy rozporządzenia, dotyczące dopuszczenia do pojazdów ruchu i kierowania nimi:

- na mocy Rozdziału IV. Kierownictwo wozów § 21 – § 23 rozporządzenia z 1905 r. samochodami cywilnymi mogli kierować jedynie ci, którzy uzyskali na drodze zdanego egzaminu odpowiednie pozwolenie od władz. Taka „licencya jazdy” wydawana była przez odpowiednie dla ich miejsca zamieszkania władze powiatowe, w przypadku Krakowa i Lwowa przez odpowiednią Dyрекcję Policji²²,
- na mocy Rozdziału III Badanie i zatwierdzanie wozów § 12 rozporządzenia z 1905 r.: „Na drogach publicznych jeździć wolno z reguły (§ 20) tylko takimi wozami motorowymi, które urzędowo zbadano i zatwierdzono. Badanie i zatwierdzenie może dotyczyć pewnego typu²³ lub też poszczególnego wozu²⁴. Wspomniany tutaj § 20 znosił obowiązek badania pojazdów należących do wojska.

Wpisy do tabeli dokonywane były w numerowanych wierszach, w sumie jest ich 52, z czego ostatnie dwie pozycje nie są numerowane, a wpisu dokonano ołówkiem.

Wszystkie pozostałe zostały zrobione atramentem. Jako pierwszy do rejestru został wpisany samochód ciężarowy [niem. Motorlastwagen] należący do Wojskowych Magazynów Zaopatrzenia w Krakowie [niem. Militär – Verpflegs. Magazin Krakau]. Tej ciężarówce marki Daimler, która poruszała się po krakowskich drogach już od roku 1903²⁵, nadano numer rejestracyjny S 911. Oprócz tego pojazdu znajdują się w rejestrze jeszcze dwa wojskowe samochody. Ciężarówka [niem. Motorlastwagen] nr rej. S 912, należąca do Warsztatów Artyleryjskich w Krakowie [niem. Artillerie Zeuge Depot Krakau], ciężarówka [niem. Motorlastwagen] nr rej. S 222 należąca do Magazynów Zaopatrzenia w Krakowie [niem. Militär – Verpflegs. Magazin Krakau]. Z adnotacji zamiesz-

²² „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 21 – § 23, s. 394.

²³ W myśl przepisów (§ 16–17 rozporządzenia z 1905 r.) obowiązek badań danego typu samochodu spoczywał na jego wytwórcy lub przedstawicielu handlowym, natomiast badaniom poszczególnych pojazdów podlegały tylko te pojazdy, w których dokonano znaczących zmian konstrukcyjnych w stosunku do pojazdu zatwierdzonego badaniem dla danego typu.

²⁴ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 12, s. 392.

²⁵ A. Bogunia-Paczyński, *Mój Benz, moja Mercedes*, Kraków 1992, s. 9–10.

czonych w rejestrze wynika, że pozostałe samochody ujęte w wykazie to pojazdy cywilne.

Uwagę zwraca brak zachowania kolejności przy nadawaniu (bądź tylko wpiśwaniu do rejestru) numerów rejestracyjnych, i tak już na samym początku po S 912 mamy S 914, a brakujący S 913 wpisany został po S 924. Im dalej, tym „bałagan” staje się większy. Trudno dociec na obecnym etapie badań przyczyny takiego stanu rzeczy. Wszak w myśl obowiązujących przepisów wpis do rejestru miał następować wraz z nadaniem pojazdowi numeru rejestracyjnego²⁶.

Mimo obowiązujących przepisów znacząca liczba pojazdów mechanicznych poruszających się wówczas po Krakowie nie miała tablic rejestracyjnych. Świadczy o tym pismo z 12 lipca 1906 r. skierowane do Dyrektora Policji, w którym polecono mu, aby rozwiązał problem poruszających się po mieście samochodów i motocykli bez numerów rejestracyjnych²⁷. Mimo ponagleń ze strony Namiestnictwa we Lwowie problem nie został rozwiązany należycie. Doprowadziło to do tego, że 13 maja 1907 r. skierowano do Dyrektora Policji w Krakowie pismo o następującej treści: „C.k. Namiestnictwo wzywa Pana c.k. Dyrektora, aby reskrypt z 12 kwietnia br. L:45.633 w sprawie umieszczenia znamion na pojazdach motorowych do 3 dni wykonał”. Trudno tutaj orzec, czy właściciele unikali, czy wręcz ignorowali obowiązek zarejestrowania pojazdu, czy tylko nie umieszczali na nim tablic rejestracyjnych. Za pierwszą opcją mogłyby przemawiać względy finansowe, za drugą niedbałość bądź chęć uniknięcia konsekwencji wynikających z ewentualnych szkód powstałych w wyniku wypadku. Podobnie wszak postępuje obecnie część posiadaczy pojazdów mechanicznych, starając się ukryć numer rejestracyjny pod warstwą brudu na tablicy rejestracyjnej.

Tak jak to przewidziano, z czasem zostały wyczerpane wszystkie numery z zakresu przyznanego Krakowowi (S 911 – S 950) i w rejestrze pojawił się pierwszy numer z rzymską „I” dodaną po wyróżniku literowym. Jest to wpis z liczbą bieżącą 40, w którym przyznano samochodowi marki „Austro-Fiat”, należącemu do Wiktora Suskiego z ul. Grodzkiej 26, nr rej. SI 911, który był w całym wpisie najniższym numerem z wyróżnikiem SI. Miało to miejsce w roku 1909, o czym świadczy wpisana w kolumnie „uwagi” sygnatura potwierdzającego to dokumentu (L. 40419/09). Zatem po wyczerpaniu numerów z pierwszego przydziału zaczęto przyznawać nowe numery z tego samego przedziału, zmieniając jedynie wyróżnik. Jak się jednak okazało, robiono to niezgodnie z obowiązującym prawem, co wprowadziło spore zamieszanie w systemie rejestracji samochodów w Krakowie. Kierując się bowiem niebezpieczną logiką, krakowska dyrekcja

²⁶ „Dziennik ustaw...” 1905, cz. LXII, § 29, s. 395.

²⁷ „Do Pana c.k. Dyrektora Policji w Krakowie...” ANK, sygn. DPKr 177, s. 495.

policii po wyczerpaniu się numerów przyznanych dla wyróżnika S (911–950), zaczęła używać wyróżnika SI, dodając do niego numery z zakresu poprzedniego. Jednak 25 lipca 1911 r. Namiestnictwo we Lwowie skierowało do Dyrekcji Policji w Krakowie pismo z nowym przedziałem liczb do stosowania po wyczerpaniu się pierwszej partii numerów²⁸. Miały to być numery z przedziału SI 151 do SI 300. Stwierdzono jednocześnie niezgodność z prawem samowolnego przyznawania numerów zaczynających się od SI 911. Wobec powyższego nakazano unieważnienie numerów nadanych wbrew prawu i zastąpienie ich numerami z przydzielonego przez Namiestnictwo zakresu. Jednak w omawianym rejestrze nie znajduje to odzwierciedlenia. Ostatnim z zapisów w dokumencie jest wpis dokonany ołówkiem, poza układem tabelarycznym. Podano w nim jedynie imię i nazwisko właściciela pojazdu (Mieczysław Fedorski) oraz przyznany numer rejestracyjny (SI 926). Jednocześnie warto wspomnieć, że niekompletne (niezgodne z obowiązującymi przepisami) wpisy zdarzały się już wcześniej.

Przyjąć zatem można, że zapisy w nim zakończono wraz z otrzymaniem tego pisma, zakładając nowy rejestr. Niestety, nie odnaleziono dokumentu, który by to jednoznacznie potwierdzał.

Poza tym najstarszym rejestrze w zasobach Archiwum Narodowego w Krakowie znajduje się jeszcze kilka innych, późniejszych wykazów. Trudno jest jednak na obecną chwilę orzec, czy któryś z nich, podobnie jak ten powyższy, jest oficjalnym rejestrze prowadzonym przez krakowską Dyrekcję Policji. Przy ich omawianiu starałem się prezentować zapisy w kolejności, w jakiej je sporządzono.

Odpis rejestru pojazdów motorowych sporządzony na polecenie c.k. Namiestnictwa we Lwowie z 20 stycznia 1909 r.²⁹

Polskojęzyczny dokument sporządzono w odpowiedzi na pismo z 20 stycznia 1909 r. rozesłane przez Prezydium c.k. Namiestnictwa we Lwowie do starostów i dyrektorów policji we Lwowie i Krakowie. Zobowiązywało ich ono do przesłania Namiestnictwu odpisów prowadzonych przez nie rejestrów pojazdów mechanicznych najpóźniej w ciągu dni siedmiu.

Spisano go odręcznie w postaci 7-kolumnowej tabeli. W poszczególnych kolumnach podane zostały następujące dane:

- *Liczba bieżąca.*
- *Imię nazwisko i adres posiadacza samochodu.*

²⁸ „Do c.k. Dyrekcji policji w Krakowie...” ANK, sygn. DPKr 177, s. 753.

²⁹ ANK, sygn. DPKr 84, s. 463–470.

- *Imię nazwisko i adres kierownika³⁰ samochodu i data świadectwa na kierownika.*
- *Oznaczenie typu wozu i miejsca gdzie wóz stoi. Data świadectwa badania samochodów.*
- *Imię i miejsce zamieszkania fabrykanta motoru.*
- *Znamię rozpoznawcze i numer ewidencyjny.*
- *Uwaga.*

Wykonany przez krakowską dyrekcję policji odpis wykazuje, że na dzień 20 stycznia 1909 r. w Krakowie było zarejestrowanych 27 samochodów. Pośród nich były tylko dwa wozy ciężarowe należące do wojska, natomiast pozostałe to prywatne samochody osobowe. Tylko trzy z tych samochodów prowadzone były przez zawodowych szoferów, natomiast pozostałymi mieli kierować, według zapisów, ich właściciele.

Również w tym przypadku numery rejestracyjne nie są podawane w kolejności i są wymieszane. Brak jest też w ogóle siedmiu numerów (S 914, S 918, S 920, S 923, S 924, S 926, S 929).

I Wykaz wozów motorowych w mieście Krakowie³¹

Odręcznie spisany tabelaryczny wykaz sygnowano numerem *ro L: 402/pr./10*, co wskazuje na to, że powstał w roku 1910. Mimo, że opatrzone go numerem sprawy, trudno orzec, z jakiego powodu został sporządzony. Nie udało się bowiem odnaleźć żadnego odnośnego pisma, które by to wyjaśniało. Pierwotnie nosił on tytuł *I Wykaz automobilów osobowych – ciężarowych motocyklów i wogóle wozów motorowych w mieście Krakowie*, jednak fraza *automobilów osobowych – ciężarowych motocyklów i wogóle* została przekreślona czerwonym ołówkiem. Prawdopodobnie mamy w tym przypadku do czynienia z odręcznym brudnopisem lub rękopisem dokumentu.

W poszczególnych kolumnach podane zostały następujące dane:

- *L: ewid:* [liczba ewidencyjna]
- *Imię nazwisko i miejsce zam:* [zamieszkania] właściciela
- *Imię nazwisko szofera*
- *rodzaj wozu*
- *siła pociągowa*
- *ilość wozów do przyczepienia.*

W spisie wykazanych zostało 60 samochodów, z tym że jeden z nich wykreślono. Wszystkie były prywatnymi samochodami osobowymi opatrzonymi

³⁰ Czytaj: kierowcy.

³¹ ANK, sygn. DPKr 177, s. 343–348.

numerami rejestracyjnym z wyróżnikiem literowym S i SI. Wykaz ten jest dowodem na zwiększającą się liczbę samochodów zarejestrowanych w Krakowie z 27 w 1909 do 59 w roku 1910. Zmieniła się również proporcja ilości samochodów prowadzonych przez szoferów i samych właścicieli. Tym razem tych pierwszych było 27 przy ogólnej liczbie pojazdów wynoszącej 59 maszyn.

**Krakau Verzeichnis der vorhandenen Kraftfahrzeuge | :
Motoräder, Personenautos, Automobilomnibusse, Autodroschken,
Lastautos, Motorlastzüge, Strassen = und Pfluglokomotiven: |**³²
[pol. Kraków Wykaz dostępnych pojazdów mechanicznych | :
motocykli, samochodów osobowych, omnibusów, taksówek,
samochodów ciężarowych, pociągów drogowych, ciągników, pługów
mechanicznych]

Ten tabelaryczny wykaz sporządzono w języku niemieckim. W poszczególnych jego kolumnach zapisane zostały następujące dane:

- kolumna pierwsza – imię i nazwisko właściciela pojazdu
- kolumna druga – adres zamieszkania właściciela
- kolumna trzecia – typ pojazdu mechanicznego
- kolumna czwarta – marka pojazdu mechanicznego
- kolumna piąta – moc silnika pojazdu mechanicznego
- kolumna szósta – numer rejestracyjny pojazdu mechanicznego
- kolumna siódma – uwagi.

W wykazie tym widnieje 66 numerów przypisanych samochodom:

- S 911, S 912, SII 911 przyznane trzem ciężarowym wozom należącym do wojska,
- S 949 przyznany cywilnemu samochodowi ciężarowemu marki Laurin & Klement należącemu do Gminy Miasta Krakowa,
- 63 numery przypisane cywilnym samochodom osobowym, wśród których znajdował się jeden pojazd z napędem elektrycznym marki Mercedes Daimler, należący do Władysława Lubomirskiego (nr rej. SI 942).

**Zählblatt für ein Personenautomobil. Karta spisowa tycząca się
osobowego automobilu**³³

Tabelaryczne zestawienie z dwujęzycznym opisem sporządzone zostało na mechanicznie powielanych formularzach. W poszczególnych kolumnach podano następujące dane:

³² ANK, sygn. DPKr 84, s. 435–441.

³³ ANK, sygn. DPKr 177, s. 1–6.

- *Znamię rozpoznawcze*
- *Nazwisko właściciela Miejsce zamieszkania*
- *Stanowisko wozu | Gmina | Miejsce*
- *Wyrób | firmy | w roku*
- *Źródło siły | motor wybuchowy | inne*
- *Najwyższa i najniższa siła motoru*
- *Ilość cylindrów*
- *Konstrukcja karety | zamknięta (limusine) | do rozbierania (landaulet) | otwarta (fajeton) | inna (sportowa etc.)*
- *Ilość miejsc do siedzenia z szoferem włącznie*
- *Uwaga.*

Wykaz ma cechy roboczego brudnopisu. Powielany mechaniczne formularz podzielony jest jedynie na kolumny, poszczególne wiersze oddzielone są wykonanymi ołówkiem liniami. Odręczne wpisy natomiast wykonane są w większości czarnym atramentem, a następnie pośród nich znajdują się dopiski atramentem czerwonym. Ponadto na dokumencie wykonano liczne przekreślenia niebieską i czerwoną kredką. Ostatnie dwie strony to wpisy dokonane w tabeli w całości wykreślonej ołówkiem. W sumie spis wykazuje 108 numerów rejestracyjnych z wyróżnikami literowymi S i SI przypisanych cywilnym samochodom osobowym napędzanych silnikami benzynowymi. Również w tym przypadku numery rejestracyjne nie są wpisywane po kolei, choć starano się w kilku miejscach uporządkować wpis przy pomocy zapisów dokonanych czerwonym atramentem. W kilku przypadkach dokonano też całkowitego wykreślenia numerów lub zmieniono przypisany im samochód. Niestety, spis ten nie jest datowany. W związku z tym, że w rejestrze ujęto samochody wyprodukowane w roku 1911, można założyć, że dokument powstał nie wcześniej niż w tym roku. Dodać należy, że jednocześnie brak jest w nim pojazdów wyprodukowanych później.

Zählblatt für ein Lastautomobil. Karta spisowa tycząca się samochodu ciężarowego³⁴

Tabelaryczne zestawienie z dwujęzycznym opisem sporządzone zostało na drukowanym formularzu oraz doklejonej do niego czystej kartce papieru z wykreśloną ołówkiem kontynuacją tabeli. Druk opatrzone oznaczeniem *Form.* [formularz?] *c*). Można więc przypuszczać, że jego powstanie obwarowane było jakimiś oficjalnymi wytycznymi. Niestety, nie udało się odnaleźć żadnego

³⁴ ANK, sygn. DPKr 177, s. 360–361.

dokumentu, który choćby po części wyjaśniał sytuację. W poszczególnych kolumnach spisu podano następujące dane:

- *Znamię rozpoznawcze*
- *Nazwisko właściciela Miejsce zamieszkania*
- *Stacya – Gmina | Miejsce*
- *Wyrób – firmy | z roku*
- *Źródło siły – motory wybuchowe | inne (akumulatory, górný prąd elektryczny)*
- *Najniższa i najwyższa ilość sił koni*
- *Ilość cylindrów*
- *Rozstęp kół*
- *Szerokość toru*
- *Ciśnienie na koła tylne (bez ładunku)*
- *Nośność (ciężar użyteczny)*
- *Największa chyżość w km*
- *Gatunek obręczy (żelazo, pełna guma, pneumatyk)*
- *Ładownia (pomost, skrzynia, omnibus, cysterna do wyrzucania)*
- *wóz doprzęgowy – ilość | Nośność (ciężar użyteczny)*
- *U w a g a (subwencyonowane ze strony c. i k. wojska).*

Spis uwzględnia 16 numerów rejestracyjnych o wyróżnikach literowych S i SI przydzielonych samochodom ciężarowym wyprodukowanym w latach 1900–1909. Pięć z nich zostało przydzielonych wozom wojskowym, pozostałe pojazdom cywilnym, w tym czterem należącym do Gminy Miasta Krakowa.

Wykaz wozów motorowych w mieście Krakowie³⁵

Niniejszy dokument, oznaczony numerem sprawy *L:367/prez*, to krótki zapis tabelaryczny w postaci odręcznie sporządzonej ośmiokolumnowej tabeli. Również i tym razem nie udało się odnaleźć jakichkolwiek informacji, które choćby pobieżnie wyjaśniały przyczynę sporządzenia tego krótkiego wykazu. W poszczególnych kolumnach znalazły się następujące dane:

- *No ewid.:[encyjny]*
- *Imię, nazwisko właściciela i miei.:[sce] zamiesz.:[kania]*
- *rodzaj wozu*
- *typ*
- *siła pociągowa*
- *waga*

³⁵ ANK, sygn. DPKr 84, s. 455.

- *ilość wozów do [???]*
- *uwaga.*

W spisie tym uwzględniono zaledwie 5 numerów rejestracyjnych, 3 z nich z wyróżnikiem SI i numerami ewidencyjnymi samowolnie wybranymi przez krakowską dyrekcję policji oraz 2 numery z wyróżnikiem S. Domyślać się zatem można, że spis ten powstał przed przydzieleniem nowego zakresu numerów dla Krakowa pod koniec lipca 1911 r.

Ewidencja samochodów sporządzona przez krakowską Dyrekcję Policji w grudniu 1911 r. na prośbę K.u.K. 1. Korpskommando³⁶

14 grudnia 1911 r. komenda 1. Korpusu armii austro-węgierskiej skierowała do Prezydium Dyrekcji Policji w Krakowie pismo z prośbą o sporządzenie wykazu właścicieli pojazdów mechanicznych zamieszkujących w Krakowie. Dane te były niezbędne wojskowym przy formowaniu ochotniczego korpusu samochodowego (niem. k.k. freiwillige Motorfahrerkorps). Krakowski oddział ochotniczy uformowano na przełomie 1911 i 1912 r. Jego dowódcą został wtedy Jan Ripper, będący głównym jego organizatorem³⁷.

Razem z powyższym pismem w zasobach Archiwum Narodowego w Krakowie zachował się tabelaryczny wykaz odpowiednich właścicieli. W poszczególnych kolumnach tego wykazu znalazły się następujące dane:

- *Imię i nazwisko*
- *zamieszkanie*
- *czy ma szofera*
- *budowa samochodu*
- *sila*
- *marka*
- *znamię rozpoznawcze*
- *Uwaga.*

W wykazie ujęto 88 numerów rejestracyjnych z wyróżnikami literowymi S i SI. Te drugie miały już cyfry z zakresu przyznanego Krakowowi w lipcu 1911 r. Potwierdza to, że ostatecznie numery przyznane niezgodnie z przepisami zostały wycofane i zastąpione właściwymi. Z niezrozumiałych powodów w spisie wykazano również numery przyznane pojazdom wojskowym, które nie mogły stanowić korpusu ochotniczego.

³⁶ ANK, sygn. DPKr 84, s. 413–421.

³⁷ A. Bogunia-Paczyński, *Samochodowcy, wyścigowcy, automobilery albo diabły i diabllice w daimlerowskich landach*, Kraków 1998, s. 15.

Politischer Bezirk: Krakau - Stadt. Verzeichnis der Kraftfahrzeuge (Personenwagen, Lastwagen, Motorräder)³⁸ [pol. Okreg: Kraków miasto. Wykaz pojazdów mechanicznych (samochodów osobowych, samochodów ciężarowych, motocykli)]

Niemieckojęzyczny wykaz sporządzony i opieczetowany przez Dyрекcję Policji w Krakowie i datowany na pierwszej stronie na rok 1916. Jest to zapewne data powstania tego dokumentu lub rozpoczęcia jego prowadzenia. Jednolity charakter pisma wskazuje na to, że powstał on jako spis mający charakter sprawozdania, a nie prowadzonej na bieżąco kilkuletniej ewidencji.

Tym razem formularz jest już drukowany, a jego poszczególne kolumny podają następujące dane:

- *Post Nr.*
- *Amtliches Kennzeichen*
- *Des Besitzer | Name, Beschäftigung, Stand | Wohnort*
- *Des Erzeugers Firma und Wohnort*
- *Personenwagen Sitzplätze*
- *Voiturette*
- *Omnibus Sitzplätze*
- *Motorad | ohne – mit | Beiwagen*
- *Lastkraftwagen | Eigengewicht in kg. | zulässige Belastung in kg. | Anhängerwagen – Anzahl – gesamt Belastung in kg.*
- *Antrieb | Ketten | Kardan*
- *Zylinderanzahl*
- *HP*
- *Gummidimension | vorne – rückw. | bei Lastwagen – Pneus – Vollgummi – Eisen*
- *Lenker | Besitzer – Chauffeur*
- *Anmerkung.*

W spisie wykazano 127 samochodów. Zaskakujące są wpisane do wykazu pojazdy bez przyznanego numeru rejestracyjnego. W sumie jest ich 19, przy czym kilka z nich ma podane nieaustriackie numery rejestracyjne. Pozostałe samochody mają rejestracje z galicyjskimi wyróżnikami S i SI.

Ostatni ze spisów znajdujących się w zasobach ANK powstał w celach innych niż wykazanie zarejestrowanych samochodów, jednak jest istotny dla pełnego obrazu poruszanej tematyki.

³⁸ ANK, sygn. DPKr 177, s. 169–195.

Verzeichnis der im Privatbesitz befindl. Automateriale /:Gumi:/³⁹ [pol. Wykaz materiałów samochodów znajdujących się w prywatnych rękach /:gumy:/]

Sporządzony przez Dyрекcję Policji w Krakowie tabelaryczny wykaz jest datowany na 29 stycznia 1916 r. W jego poszczególnych kolumnach podane zostały następujące dane:

- *Name* [pol. nazwisko]
- *Adresse* [pol. adres]
- *Gumimantel Dimension* [pol. opona wymiar]
- *Gumischlauch Dimension* [pol. dętka wymiar]
- *Anmerkung* [pol. uwaga].

W pierwszych dwóch kolumnach zostały zapisane interesujące dla nas informacje, tym bardziej że razem z imieniem i nazwiskiem odnotowano numery rejestracyjne samochodów należących do poszczególnych osób.

Na podstawie analizy powyższych dokumentów sporządziłem zbiorczy wykaz samochodów zewidencjonowanych przez Krakowską Dyрекcję policji w latach 1906–1918. Ponieważ w tym czasie te same numery rejestracyjne przyznawane były kilku pojazdom, wykaz posegregowałem właśnie podług tychże numerów.

Numery rejestracyjne z wyróżnikiem literowym **S**

nr rejestracyjny: **S 911**

- *właściciel / adres*: K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / nieznane (dalej nn)

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 12/14HP

data rejestracji: 1906 r.

nr rejestracyjny: **S 912**

- *właściciel / adres*: K.u.K. Artillerie-Zeugs-Depot Krakau / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 12/14HP

data rejestracji: 1906 r.

nr rejestracyjny: **S 913**

- *właściciel / adres*: Stanisław Epstein / ul. Podzamcze 20; ul. Gertrudy 2

kierowca / adres: Stanisław Epstein / ul. Podzamcze 20; ul. Gertrudy 2 + Awit Schubert / nn + Tomasz Wiktor Rysiewicz / nn

³⁹ ANK, sygn. DPKr 177, s. 9–10.

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / La Metalurgique Marchienne au Pont 30/35HP

data rejestracji: 1906 r.

nr rejestracyjny: **S 914**

– *właściciel / adres:* Klemens Zaremba Skrzyński / ul. Krowoderska 37

kierowca / adres: Klemens Zaremba Skrzyński / ul. Krowoderska 37

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Peugeot

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres:* Władysław Mycielski / ul. Podwale 6

kierowca / adres: Józef Mietka / Łuczanowice

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 915**

– *właściciel / adres:* Aleksander Bandrowski / ul. Smoleńsk 20

kierowca / adres: Aleksander Bandrowski / ul. Smoleńsk 20

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Cotterau 12/16HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres:* Aleksander Bandrowski / ul. Smoleńsk 20; ul. [???] 2

kierowca / adres: Michał Deptuch / ul. Mikołajska 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–5-osobowe / Benz 18/30HP 1905 r.

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 916**

– *właściciel / adres:* Stanisław Wieczorek / ul. Długa 10

kierowca / adres: Stanisław Wieczorek / ul. Długa 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 12/16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Stanisław Wieczorek / ul. Długa 10

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Stanisław Wieczorek / ul. Długa 10

kierowca / adres: Stanisław Wieczorek / ul. Długa 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5–6-osobowe / Stoewer 18/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 917**

– *właściciel / adres*: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

kierowca / adres: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Cotterau 8/10HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

kierowca / adres: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Prima 8/10HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres*: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Delaunay Belleville St. Denis 10HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

kierowca / adres: Jan Józef Fischer / Rynek Główny 40

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / Delaunay Belleville St.

Denis 16/20 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 918**

– *właściciel / adres*: Anastazy Froncz / Rynek Główny 40

kierowca / adres: Anastazy Froncz / Rynek Główny 40 + Arnold Jużykowski / ul. św. Tomasza 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Cotterau 14/16HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres*: Anastazy Froncz / ul. św. Tomasza 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 20/25HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Anastazy Froncz / ul. św. Tomasza 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / Laurin & Klement 22/25HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Anastazy Froncz / ul. Ariańska 17

kierowca / adres: Arnold Jużykowski / św. Tomasza 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / Benz 14/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 919**

– *właściciel / adres*: Stanisław Jakubowski / ul. Krupnicza 7

kierowca / adres: Stanisław Jakubowski / ul. Krupnicza 7 + Bronisław Jakubowski / ul. Krupnicza 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–6-osobowe / Aquila Italiana 12/16HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres*: Stanisław Jakubowski / ul. Długa 4

kierowca / adres: Stanisław Jakubowski / ul. Długa 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5–6-osobowe / Daimler 28HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jan Lesiński / ul. Pijarska 2

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 920**

– *właściciel / adres*: Awit Schubert / ul. Krupnicza 7

kierowca / adres: Awit Schubert / ul. Krupnicza 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Cotterau 8HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres*: Z. Rodakowski i Ska / ul. Straszewskiego 4

kierowca / adres: Franciszek Chałupka / Podgórze

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5–6-osobowe / Daimler 28HP 1909 r.

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 921**

– *właściciel / adres*: Emil Rettinger / ul. Wiślna 3

kierowca / adres: Emil Rettinger / ul. Wiślna 3

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Scheibler 80HP

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres*: Emil Rettinger / ul. Długa 54

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Cotterau 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Ludwik Rajtar / Krowodrza 238

kierowca / adres: Ludwik Rajtar / Krowodrza 238

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Opel Darracq 14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Ludwik Rajtar / Krowodrza 238

kierowca / adres: Ludwik Rajtar / Krowodrza 238
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Benz 8/18 HP 1905r.
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Ludwik Rajtar / Krowodrza 238

kierowca / adres: Ludwik Rajtar / Krowodrza 238
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Laurin & Klement
12/14 HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 922**

– *właściciel / adres:* K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / nn

kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler
data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres:* K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / nn

kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Fiat 28/40 HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 923**

– *właściciel / adres:* Wincenty Schindler / ul. Łazienna 6

kierowca / adres: Wincenty Schindler / ul. Łazienna 6
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Cotterau
data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres:* Konrad Gorecki / Rynek Kleparski 5

kierowca / adres: Konrad Gorecki / nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / De Dion Bouton
data rejestracji: 1909 r.

– *właściciel / adres:* Jan Zarzycki / ul. Łobzowska 21

kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion Bouton 8/10HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Jan Zarzycki / ul. Zwierzyniecka 34

kierowca / adres: Jan Wiechać / ul. Basztowa 15
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Süddeutsche Automobil
Fabrik Gaggenau 12/14HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Jan Zarzycki / ul. Studencka 4
kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Süddeutsche Automobil Fabrik Gaggenau 6/12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: S 924

– *właściciel / adres:* W. Schindler A. Schubert Garage d'Automobiles / ul. Łazienna 6

kierowca / adres: Wincenty Schindler / nn + Awit Schubert / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Cotterau

data rejestracji: 1906 r.

– *właściciel / adres:* Antoni hr. Wodzicki / ul. Dunajewskiego 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe odkryte / Laurin Dietrich 15/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: S 925

– *właściciel / adres:* Ludwik Lazar / ul. św. Anny 3

kierowca / adres: Ludwik Lazar / ul. św. Anny 3 + Władysław Gatkind / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion 8HP

data rejestracji: 1907 r.

– *właściciel / adres:* Ludwik Lazar / Łobzów, ul. Łazarza 63

kierowca / adres: Ludwik Lazar / Łobzów ul. Łazarza 63

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Stoewer 6/14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* J. Sosnowski i Ska. / ul. Basztowa 25

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Stoewer 6/14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: S 926

– *właściciel / adres:* Emil Rudawski / ul. Zwierzyniecka 31

kierowca / adres: Emil Rudawski / ul. Zwierzyniecka 31

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 12/14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Emil Rudawski / ul. Biskupia 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cotterau 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 927**

– *właściciel / adres*: Kazimierz Łapiński / ul. Radziwiłowska 28

kierowca / adres: Kazimierz Łapiński / ul. Radziwiłowska 28

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Prima 14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Kazimierz Łapiński / ul. Radziwiłowska 28

kierowca / adres: Kazimierz Łapiński / ul. Radziwiłowska 28

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Władysław Studziński / ul. Radziwiłowska 10

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Renault 30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 928**

– *właściciel / adres*: Andrzej Olszeniak / ul. Łobzowska 7

kierowca / adres: Andrzej Olszeniak / ul. Łobzowska 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Spyker 20/28HP

data rejestracji: 1908 r.

– *właściciel / adres*: Andrzej Olszeniak / ul. Biskupia 11

kierowca / adres: Andrzej Olszeniak / ul. Biskupia 11

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Andrzej Olszeniak / ul. Biskupia 11

kierowca / adres: Andrzej Olszeniak / ul. Biskupia 11

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 3-osobowe / Cyklon 6HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Andrzej Olszeniak / ul. Garbarska 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cyklon 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 929**

– *właściciel / adres*: Emil Wekluk / ul. Retoryka 10

kierowca / adres: Emil Wekluk / ul. Retoryka 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Bich 18HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Emil Wekluk / ul. Retoryka 10

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Puch (?) 16/18HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 930**

– *właściciel / adres:* „Star” / ul. Zwierzyniecka 31

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Emil Rudawski / ul. Długa 34

kierowca / adres: Emil Rudawski / ul. Długa 34

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 8/9HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Emil Rudawski / ul. Zwierzyniecka 31

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 12/14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Spółka Omnibusów Automobilowych / ul. Lelewela 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Kazimierz Dutczyński K.K. Oberkommission der Post Direction / Poczta Główna

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 25 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 931**

– *właściciel / adres:* Lucjan Stefan Wilkoszewski / ul. Kopernika 23

kierowca / adres: Lucjan Stefan Wilkoszewski / ul. Kopernika 23

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Peugot 12/16HP

data rejestracji: 1907 r.

– *właściciel / adres:* Feliks Wilkoszewski / ul. Kopernika 23; ul. Straszewskiego 1

kierowca / adres: Feliks Wilkoszewski / ul. Straszewskiego 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5–6-osobowe / Peugeot 12/16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Feliks Wilkoszewski / ul. Kopernika 23

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Gräf & Stift 12/24 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 932**

– *właściciel / adres*: Dominik Potocki / ul. Szlak 40

kierowca / adres: Leon Flament / ul. Szlak 40

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler 20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Dominik Potocki / ul. Szlak 40

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / (?) 16/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Wojciech Kossak / pl. Kossaka 5

kierowca / adres: Jan Mazanek / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Austin 18/24HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 933**

– *właściciel / adres*: Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: Adam Lenert / ul. Sławkowska 6 + Zygmunt Lenert / ul. Sławkowska 6

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion 12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Adam Lenert / ul. Pędzichów 23

kierowca / adres: Adam Lenert / ul. Pędzichów 23

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Benz 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 934**

– *właściciel / adres*: Leonard Małaszewski / ul. Karmelicka 34

kierowca / adres: Leonard Małaszewski / ul. Karmelicka 34

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Prima 14HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Władysław Beldowski / ul. Starowiślna 26

kierowca / adres: Władysław Beldowski / ul. Starowiślana 26

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Opel Darracq 14HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Władysław Bełdowski / ul. Starowiślna 26

kierowca / adres: Władysław Bełdowski / ul. Starowiślna 26

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cyklon 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 935**

– *właściciel / adres:* Władysław Emanuel Pusłowski / ul. Kolejowa 10

kierowca / adres: Władysław Emanuel Pusłowski / ul. Kolejowa 10 + Marcin Putkind / Kolejowa 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Bayard Clement 8/9HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wiktoryn Zieleniewski / ul. Warszawska 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 936**

– *właściciel / adres:* Wilhelm Ripper / ul. Retoryka 5

kierowca / adres: Wilhelm Ripper / ul. Retoryka 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 14/16HP

data rejestracji: 1908 r.

– *właściciel / adres:* Wilhelm Ripper / ul. Smoleńsk 29

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler Prinz Heinrich 1910 20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wilhelm Ripper / ul. Smoleńsk 29

kierowca / adres: Roman Kuźniar / ul. Smoleńsk 29

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 20/60HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rudolf Wanicki / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 937**

– *właściciel / adres:* Stanisław Żmigrodzki / ul. Karmelicka 58

kierowca / adres: Stanisław Żmigrodzki / ul. Karmelicka 58
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Passinger Automobil Fabrik 7HP

data rejestracji: 1908 r.

– *właściciel / adres:* Stanisław Żedik / Krowodrza 291

kierowca / adres: Stanisław Żedik / Krowodrza 291

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe odkryte / Laurin & Klement 18HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Romuald Makomacki / ul. Staszica 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Süddeutsche Automobil Fabrik Gaggenau 18/22HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Franciszek Radziwił / ul. Smoleńsk 1

kierowca / adres: Franciszek Radziwił / ul. Smoleńska 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / RAF 24/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Kornel Komornicki (?) / ul. Dunajewskiego 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / (?) 7HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 938**

– *właściciel / adres:* Stanisław Podgórski / ul. Sławkowska 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Minerva 14/18HP

data rejestracji: 1908 r.

– *właściciel / adres:* Kazimierz Jurjewicz / ul. Dunajewskiego 6

kierowca / adres: Kamil Loosly / ul. Dunajewskiego 6

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–6-osobowe / Knight Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Władysław Anerge / ul. Studencka 14

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Knight Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Jan Szopiński / ul. Sławkowska 1

kierowca / adres: Jan Szopiński / ul. Sławkowska 1
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Minerva 14/18HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 939**

– *właściciel / adres:* Władysław Emanuel Pusłowski / nn
kierowca / adres: Władysław Emanuel Pusłowski / nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Clement Bayard 12/14HP
data rejestracji: nn
– *właściciel / adres:* Władysław Emanuel Pusłowski / ul. Kolejowa 10
kierowca / adres: Stanisław Szynalik / Podgórze ul. Józefińska 51;
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Clement Bayard 10/12HP
data rejestracji: nn
– *właściciel / adres:* Adam Lenert / ul. Pędzichów 29
kierowca / adres: Adam Lenert / ul. Pędzichów 29
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Benz 18HP

nr rejestracyjny: **S 940**

– *właściciel / adres:* Kazimierz Lubomirski / ul. Jana 15
kierowca / adres: Kazimierz Lubomirski / ul. Jana 15; Richard Frölich / nn;
Michał Wargo / ul. Jana 15
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–6-osobowe / Itala 24/30HP
data rejestracji: nn
– *właściciel / adres:* Kazimierz Lubomirski / ul. Jana 15
kierowca / adres: Michał Wargo / ul. Jana 15
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / De Dion Bouton 32/50HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 941**

– *właściciel / adres:* Tadeusz Stryjeński / ul. Starowiślna 85
kierowca / adres: Tadeusz Stryjeński / ul. Starowiślna 85 + Hugo Figar / Dęb-
niki [???] 13
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 3 osobowe / Turicum 6/8HP
data rejestracji: nn
– *właściciel / adres:* Jan Zellerkraut / ul. Pędzichów 4
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 942**

– *właściciel / adres*: Gmina Miasta Krakowa Wodociągi Miejskie / ul. Podzamcze 7

kierowca / adres: Stanisław Kulpiński / ul. Podzamcze 14; Józef Pierek / ul. Podzamcze 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 9HP

data rejestracji: 1909 r.

nr rejestracyjny: **S 943**

– *właściciel / adres*: Roman Choiński / ul. Karmelicka 37

kierowca / adres: Maksymilian Rotsch / Hotel Europejski

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Mercedes 8/11HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Gmina Miasta Krakowa Elektrownia Miejska / ul. Dajwór 27

kierowca / adres: Stanisław Molenda / Podgórze, Mały Rynek 15

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 12/19HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Emil Rudawski / ul. Zwierzyniecka 31

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Mercedes 24HP

data rejestracji: 1909 r.

nr rejestracyjny: **S 944**

– *właściciel / adres*: Roman Choiński / ul. Karmelicka 37

kierowca / adres: Roman Choiński / ul. Karmelicka 37 + Karol Mally / Podgórze ul. Mickiewicza 36

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Mercedes 24/11HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Józef Dobrzański / ul. Czarnowiejska 27

kierowca / adres: Zygmunt Dobrzański / ul. Rakowicka 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–5-osobowe / Laurin & Klement 16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 945**

– *właściciel / adres*: CK Uprzywilejowana Fabryka Maszyn L. Zieleniewski Towarzystwo Akcyjne / ul. Krowoderska 65; Czarnowiejska 27

kierowca / adres: Izydor Kuźnik / ul. św. Krzyża 13

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Decauville 14/16HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 946**

– *właściciel / adres:* Kazimierz Lubomirskie / ul. Jana 15

kierowca / adres: Michał Wargo / ul. Jana 15

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / De Dion Bouton 12/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 947**

– *właściciel / adres:* Galic. Auto Garage / ul. Retoryka 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Edward Jahl / Komenda Korpusu

kierowca / adres: Edward Jahl / Komenda Korpusu

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Benz 17/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Leon Silbermann / ul. Retoryka 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewer 6/120HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 948**

– *właściciel / adres:* Galicyjski Auto Garage Emil Rettinger i Sp. / ul. Retoryka 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Galicyjski Auto Garage Władysław Ustyanowicz / ul. Smoleńsk 16

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler Schiebler

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wilhelm Ripper / ul. Smoleńsk 29

kierowca / adres: Roman Kuźniar / ul. Smoleńsk 29

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Opel 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 949**

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Krakowa / ul. Podzamcze 5

kierowca / adres: Józef Sommer / ul. Podzamcze 7; Stanisław Kulpiński / ul. Podzamcze 14, ul. Zwierzyniecka 22

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe 3600kg / Laurin & Klement 30/35HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **S 950**

– *właściciel / adres:* Józef Gogulski / ul. Starowiślna 8

kierowca / adres: Józef Gogulski / ul. Starowiślna 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 6HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Józef Gogulski / ul. Starowiślna 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Józef Gogulski / ul. Starowiślna 8

kierowca / adres: Józef Gogulski / ul. Starowiślna 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 6/12HP

data rejestracji: nn

Numery rejestracyjne z wyróżnikiem literowym **SI**

nr rejestracyjny: **SI 151**

– *właściciel / adres:* Wiktor Suski / ul. Praska 26

kierowca / adres: Jakub Zapiór / ul. Praska 26

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Fiat 14/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 152**

– *właściciel / adres:* Wincenty Parvi / ul. Pędzichów 17; ul. Zamkowa 11

kierowca / adres: Wincenty Parvi / ul. Pędzichów 17

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wincenty Parvi / ul. Pędzichów 17; ul. Zamkowa 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Laurin & Klement 12/14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 153**

– *właściciel / adres*: Spółka autobusów Automobilowych / ul. Lelewela 8
kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: omnibusowe / Arbenz 24/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Spółka autobusów Automobilowych / ul. Lelewela 8
kierowca / adres: Mikołaj Paliński / pl. Kossaka 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: omnibusowe 12-osobowe / Laurin & Klement 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Zygmunt Fluss / ul. Krzyża 7

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Phänomobil 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 154**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18; ul. Groble 5

kierowca / adres: Piotr Guzikowski / ul. Groble 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Laurin & Klement 16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 155**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / NAG 14/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 156**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Groble 5

kierowca / adres: Piotr Guzikowski / ul. Groble 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewer 12/14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 157**

– *właściciel / adres*: Gustaw Karen / ul. Basztowa 26

kierowca / adres: Jan Szopiński / ul. Długa 52

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / RAF 24/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wiktor Suski / ul. Grodzka 26

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Fiat 14/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 158**

– *właściciel / adres:* Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18; ul. Groble 5

kierowca / adres: Piotr Guzikowski / ul. Groble 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewer 6/12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 159**

– *właściciel / adres:* Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6–7-osobowe / Benz 32HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: Rudolf Peterseim / Grzegórzki

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 22HP

data rejestracji: nn

– *data rejestracji:* nn *właściciel / adres:* Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: Rudolf Peterseim / Grzegórzki

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 9/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 160**

– *właściciel / adres:* Roman Marczyński / Półwsie, ul. Kościuszki 25

kierowca / adres: Roman Marczyński / Półwsie, ul. Kościuszki 25

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoeber 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Roman Marczyński / Półwie, ul. Kościuszki 25

kierowca / adres: Roman Marczyński / Półwie, ul. Kościuszki 25

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / R.A.F. 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Leopold Rapaport / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 161**

– *właściciel / adres:* Franciszek Paszkowski / ul. Basztowa 9

kierowca / adres: Jozef Černy / ul. Basztowa nr 9

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5 – 6-osobowe / Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Franciszek Paszkowski / ul. Basztowa 9

kierowca / adres: Jozef Černy / ul. Basztowa nr 9

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5 – 6-osobowe / R.A.F. 40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 162**

– *właściciel / adres:* Władysław Emanuel Pusłowski / ul. Kolejowa 10; ul. Potockiego 10

kierowca / adres: Stanisław Szynalik / Podgórze, ul. Józefińska 52

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 163**

– *właściciel / adres:* Jakub Jurkiewicz / ul. Graniczna 3

kierowca / adres: Jakub Jurkiewicz / ul. Graniczna 3; Stanisław Piotrusiewicz / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Süddeutsche Automobil Fabrik Gaggenau 35/40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 164**

– *właściciel / adres:* Maksymilian Rutkowski / ul. Basztowa 6

kierowca / adres: Józef Nowotny / ul. Retoryka 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 25HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Ignacy Zahler / Libusza (sic!)

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 165**

– *właściciel / adres:* Emil Stolfa / ul. Retoryka 1

kierowca / adres: Emil Stolfa / ul. Retoryka 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Zbigniew Odrzywólski / ul. Karmelicka 35

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 166**

– *właściciel / adres:* Karol Knesek / Komenda Korpusu

kierowca / adres: Karol Knesek / Komenda Korpusu

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Phänomobil 6/7HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 167**

– *właściciel / adres:* Eustachy Jan Chronowski / ul. Sławkowska 5

kierowca / adres: Ludwik Mirosławski / ul. Sławkowska 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Lorraine Dietrich 30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 168**

– *właściciel / adres:* Kazimierz hr. Brzozowski / ul. Straszewskiego 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 45/60HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Adolf Maurer / ul. Grodzka 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 7-osobowe / [Deoanville] 45/60HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 169**

– właściciel / adres: Jan Roś / ul. Zacisze 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Dion Colterau 12/16HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Stanisław Piotrusiewicz / ul. Grodzka 4

kierowca / adres: Stanisław Piotrusiewicz / ul. Rodzka 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / [???] 65HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Julian Gertler / ul. Floriańska 51

kierowca / adres: Julian Gertler / ul. Floriańska 51

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / [???] 12/13HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 170**

– właściciel / adres: Artur Romanowski / Warszawskie 14

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 14/16HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Artur Romanowski / Warszawskie 14

kierowca / adres: Zygmunt Kościcz / Warszawskie 14

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 171**

– właściciel / adres: Emil Rudawski / ul. Biskupia 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 172**

– właściciel / adres: Włodzimierz hr. [???] / ul. Wiślna 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Itala

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Emil Rudawski / ul. Biskupia 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4vosobowe / Hupmobile 32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 173**

– *właściciel / adres:* Henryk Fierek / Krowodrza 39

kierowca / adres: Henryk Fierek / Krowodrza 39

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / La Metalurgique Marchienne au Pont 20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Romuald Makomecki / Krowodrza 39

kierowca / adres: Henryk Fierek / Krowodrza 39

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / La Metalurgique Marchienne au Pont 20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Józef Münnick / Rynek Główny 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 174**

– *właściciel / adres:* „Automobilia” / ul. Pędzichów 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Gräf & Stift 35 HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Czesław Pijanowski / ul. Pędzichów 4

kierowca / adres: Czesław Pijanowski / ul. Pędzichów 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Gräf & Stift 35 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 175**

– *właściciel / adres:* Konrad Gorecki; Zygmunt Nowicki / Rynek Kleparski 5; Kochanowskiego 25

kierowca / adres: Konrad Gorecki; Zygmunt Nowicki / Rynek Kleparski 5; Kochanowskiego 25

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Gregoire 13HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 176**

– *właściciel / adres:* Stanisław Kowalski / Kurkowe 5

kierowca / adres: Stanisław Kowalski / Kurkowe 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 16/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Stanisław Kowalski / Ariańska 5
kierowca / adres: Stanisław Kowalski / Ariańska 5
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewer 18HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 177**

– *właściciel / adres*: Wojciech Kossak / pl. Kossaka 5
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Austin 18/24HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jerzy Kossak / pl. Kossaka 5
kierowca / adres: Jan Mazanek / pl. Kossaka 5
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 28/32HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Ludwik Fabiańczyk / nn
kierowca / adres: Jan Mazanek / pl. Kossaka 5
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 28/32HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 178**

– *właściciel / adres*: Marcin Jarra / ul. Berka Joselewicza 21
kierowca / adres: Zygmunt Kowalkowski / Podgórze, ul. Krakusa 52
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 14/16HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 179**

– *właściciel / adres*: Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / Grand Hotel
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Benz
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 180**

– *właściciel / adres*: Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / Grand Hotel
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Benz
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 181**

– *właściciel / adres*: Władysław Lubomirski / ul. św. Marka 7

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Mercedes Daimler 16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Franciszek Potulicki / ul. Wolska 6

kierowca / adres: Jan Stabor / ul. Wolska 6

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–5-osobowe / Mercedes Daimler 16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 182**

– *właściciel / adres:* Ludwik Żeleński / ul. Jabłonowskich 9

kierowca / adres: Apolinary Palacz / ul. Zgoda 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4–5-osobowe / De Dietrich 75HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Ludwik Żeleński / ul. Jabłonowskich 9

kierowca / adres: Apolinary Palacz / ul. Zgoda 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler 37/96HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 183**

– *właściciel / adres:* Aram Oświęcimski / pl. Wszystkich Świętych 11

kierowca / adres: Józef Sierosławski / ul. Bonerowska 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 184**

– *właściciel / adres:* Ludwik Żeleński / ul. Jabłonowskich 9

kierowca / adres: Apolinary Palacz / ul. Zgoda 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Knight Daimler 16/40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 185**

– *właściciel / adres:* Bronisław Orłowski / ul. Krowoderska 46; Filipa 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Süddeutsche Automobil Fabrik Gaggenau 50 HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Bronisław Orłowski / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / [Gragoire] 18HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 186**

– *właściciel / adres:* Gustaw Rapalski / ul. Pocztowa 12

kierowca / adres: Gustaw Rapalski / ul. Pocztowa 12

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Phänomobil 6 HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rodakowski, Sosnowski i Zacharjewicz / ul. Zwierzy-
niecka 11

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Phänomobil 6 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 187**

– *właściciel / adres:* Jan Zarzycki / ul. Studencka 4

kierowca / adres: Jan Zarzycki / ul. Studencka 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / De Dion Bouton 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Johann Zellerkraut / ul. Pędzichów 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Bayard Clement 24HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 188**

– *właściciel / adres:* Franciszek Paździora / ul. św. Jana 32

kierowca / adres: Rudolf Wanicki / ul. Szlak 53

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Aquila 20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Franciszek Paździora / ul. św. Jana 32

kierowca / adres: Rudolf Wanicki / ul. Szlak 53

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 20/24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Rudolf Wanicki / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 20/24HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 189**⁴⁰

⁴⁰ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

nr rejestracyjny: **SI 190**⁴¹

nr rejestracyjny: **SI 191**

– *właściciel / adres*: K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Boek & Hollender 14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 192**

– *właściciel / adres*: Spółka Omnibusów Automobilowych / ul. Lelewela 8

kierowca / adres: Zygmunt Dobrzański / ul. Lelewela 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: omnibusowe 18-osobowe / Laurin & Klement 31HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Juliusz Sobolewski / ul. Wiślna 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 193**

– *właściciel / adres*: Józef Dobrzański / ul. Czarnowiejska 27

kierowca / adres: Zygmunt Dobrzański / ul. Lelewela 8

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Bayard Clement 35HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 194**

– *właściciel / adres*: Ferdynand Baberowski / Mały Rynek 3; Mały Rynek 4

kierowca / adres: Ferdynand Baberowski / Mały Rynek 3; Mały Rynek 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: K.K. Gewerbe Inspektorat / ul. Siemieradzkiego 16

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 195**

– *właściciel / adres*: Wilhelm Ripper / ul. Smoleńsk 29

---

⁴¹ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

kierowca / adres: Roman Kuźniar / ul. Smoleńsk 29
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Daimler 9/20HP
data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Elektrownia Miejska Gmina Miasta Krakowa / nn
kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 20HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 196**

– *właściciel / adres:* Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / Grand Hotel

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Benz

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Krakowa / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: strażackie / Benz 58HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 197**⁴²

nr rejestracyjny: **SI 198**

– *właściciel / adres:* Eugeniusz Kłosowski / ul. Zielona 20

kierowca / adres: Eugeniusz Kłosowski / ul. Zielona 20

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Scheibler 16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Eugeniusz Kłosowski / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 199**

– *właściciel / adres:* „Automobilia” / ul. Pędzichów 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 200**

– *właściciel / adres:* Jan Zarzycki / ul. Studencka 4

---

⁴² Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion Bouton 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres: Jan Zarzycki / ul. Studencka 4*

kierowca / adres: Jan Zarzycki / ul. Studencka 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dion Bouton 8/10HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 201

– *właściciel / adres: Eugeniusz Koziński / ul. Karmelicka 7*

kierowca / adres: [...] Borowski / ul. Karmelicka 18

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Benz 45/50HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 202

– *właściciel / adres: Antoni Wodzicki / ul. Dunajewskiego 4*

kierowca / adres: Antoni Wodzicki / ul. Dunajewskiego 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Süddeutsche Automobil

Fabrik Gaggenau 32 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 203

– *właściciel / adres: Stanisław Grünberg / ul. Bracka 10*

kierowca / adres: Stanisław Grünberg / ul. Bracka 10

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Colibri Protos

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres: Andrzej Olewiński / ul. Kościuszki 4*

kierowca / adres: Andrzej Olewiński / ul. Kościuszki 4

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Colibri 16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres: Adam Łącki / pl. Matejki 8*

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Colibri 12/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 204

– *właściciel / adres: Szymczakowski i Ska / Mogiła*

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Matis 18HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Stanisław Szybowicz / ul. Ariańska 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 205**

– *właściciel / adres:* Feliks Twaróg / Salwator

kierowca / adres: Feliks Twaróg / Salwator

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Laurin & Klement
16/18HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Zakon Pijarów / ul. Jana

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 25/32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 206**

– *właściciel / adres:* Adam Lardemer / ul. Groble 12

kierowca / adres: Adam Lardemer / ul. Groble 12

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Sisoire & Naudint
8/10HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 207**

– *właściciel / adres:* Artur Frommer / ul. Poselska 5

kierowca / adres: Artur Frommer / ul. Poselska 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / RAF 40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 208**

– *właściciel / adres:* Andrzej Olszeniak / ul. Garbarska 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / [Waragues] 32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 209**⁴³

---

⁴³ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

nr rejestracyjny: **SI 210**

– *właściciel / adres*: Wilhelm Abeles / ul. Starowiślna 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 18/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: H. Kulka i Ska / ul. Starowiślna 1

kierowca / adres: Józef Hajduga / ul. Kilońskiego 21

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 211**

– *właściciel / adres*: Jan Bisanz / ul. Dunajewskiego 1

kierowca / adres: Jan Bisanz / ul. Dunajewskiego 1

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / Benz 35HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 212**

– *właściciel / adres*: Ludwik Lazar / Łobzów

kierowca / adres: Ludwik Lazar / Łobzów

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 5-osobowe / R.A.F. 24HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 213**

– *właściciel / adres*: Stanisław Górski / pl. Matejki 7, Rynek Główny 34

kierowca / adres: Stanisław Górski / pl. Matejki 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Regent 14/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 214**

– *właściciel / adres*: Rudolf Wanicki / ul. Szlak 53

kierowca / adres: Rudolf Wanicki / ul. Szlak 53

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Aquilla 24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Rudolf Wanicki / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 215**

– *właściciel / adres*: Maksymilian Rutkowski / ul. Basztowa 6

kierowca / adres: Józef Nowotny / ul. Lelewela 8
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement
12/14HP
data rejestracji: nn

numer rejestracyjny: **SI 216**

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Krakowa / nn
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 18HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 217**

– *właściciel / adres:* Karol Bondi / ul. Garncarska 16
kierowca / adres: Andrzej Olszeniak / ul. Biskupia 11
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Arbenz 40HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 218**

– *właściciel / adres:* Franciszek Rybicki / Wiedeń, Tarnów
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Gräf & Stift 35HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 219**

– *właściciel / adres:* August Mally / ul. Garbarska 2
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 18/24HP
data rejestracji: nn
– *właściciel / adres:* Gertler & Brandt / ul. Wiślna 6; Gołębia 10
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Bayard Clement 10/12HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 220**

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Krakowa / nn
kierowca / adres: nn
rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe 6000–8000 kg / Benz
32HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 221**

– *właściciel / adres:* Maria Potocka / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 18/21HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 222**

– *właściciel / adres:* Automobil-Kader / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Gräf & Stift 28/32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 223**

– *właściciel / adres:* Automobil-Kader / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 75HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 224**

– *właściciel / adres:* Automobil-Kader / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 75HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 225**

– *właściciel / adres:* Automobil-Kader / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 75HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 226**

– *właściciel / adres:* Automobil-Kader / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 75HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 227**

– *właściciel / adres:* Mieczysław Seip / ul. Floriańska 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / de Dion Bouton 14/20HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 228**

– *właściciel / adres:* Edward Tyszkiewicz / ul. Łobzowska 22

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Lorraine Dietreich 60HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 229**

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Kraków / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Benz 32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 230**

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Kraków / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Benz 32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 231**

– *właściciel / adres:* Franciszek Radziwił / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / R.A.F. 15/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 232**

– *właściciel / adres:* Joseph Münnick / Rynek Główny 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Minerva 14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 233**

– *właściciel / adres:* Franciszek Musil / ul. Karmelicka 15

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 3 osobowe / Cyklonette 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 234**

– *właściciel / adres*: Bolesław Skąpski / ul. Kremerowska 10

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 235**

– *właściciel / adres*: Rudolf Peterseim / Grzegórzki

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / Benz 16/40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 236**

– *właściciel / adres*: Johan Novelly / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Opel 6/16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 237**

– *właściciel / adres*: Zygmunt Radliński / ul. Wolska 19

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Ciklonette 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 238**

– *właściciel / adres*: Jan Kopystyński / ul. Sławkowska 16

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / [The Rollo] 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 239**

– *właściciel / adres*: Edward Uderski / ul. Graniczna 15

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 240**

– *właściciel / adres*: Wojciech Kossak / pl. Kossaka 5 + Jerzy Kossak / pl. Kossaka 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 8/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 241**

– *właściciel / adres:* Hugo Felfel / Rynek Główny 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Gräf & Stift 12/24HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 242**

– *właściciel / adres:* Ignacy Zangen / ul. Krupnicza 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / De Dion Bouton 14/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Wojciech Woźniak / ul. [...] 25

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 243**

– *właściciel / adres:* Władysław Grodzicki / ul. Grodzka 53

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewert 18/22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 244**

– *właściciel / adres:* Anastazy Froner / ul. Tomasza 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement
19/24HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Marian Krzyżanowski / Rynek Główny księgarnia

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement
12/14HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 245**

– *właściciel / adres:* Piotr Szymborski / ul. Potockiego 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 246**

– *właściciel / adres:* Kazimierz Dziłczyński / ul. Zyplikiewicza 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 3-osobowe / Star 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 247**

– *właściciel / adres:* Alfred Kramarski / ul. Senatorska 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Alfred Kramarski / ul. Senatorska 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement
16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 248**

– *właściciel / adres:* K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Fiat

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 249**

– *właściciel / adres:* Carl Corazza / ul. Bonerowska 14

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 8/20HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* [Stoist.] Pasanstalt / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Benz 5/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 250⁴⁴**

---

⁴⁴ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

nr rejestracyjny: **SI 251**

– właściciel / adres: Ryszard Kisielnicki / ul. Lubicz 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Al. Landes [Pons.] Anstalt / ul. Lubicz 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Gustav Hiller in Zittau
12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 252**

– właściciel / adres: Stefan Starek / ul. Kochanowskiego 22

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 253**

– właściciel / adres: Odon Bujwid / ul. Lubicz 34

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / RAF 24/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 254**

– właściciel / adres: Wiktor Suski / ul. Grodzka 26

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Mitschell 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 255 – SI 256**⁴⁵

nr rejestracyjny: **SI 254**

– właściciel / adres: Ludwik Zieleniewski / ul. Grzegórzecka 31

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

⁴⁵ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

nr rejestracyjny: **SI 258**

– *właściciel / adres*: Leopold Goldberger / ul. Grodzka 14

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 259 – SI 262**⁴⁶

nr rejestracyjny: **SI 263**

– *właściciel / adres*: Piotr Melchior Kądzioła / ul. Kolarska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cyklonette 5/10HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 264**⁴⁷

nr rejestracyjny: **SI 265**

– *właściciel / adres*: Józef Karwan / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Laurin & Klement

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 266**

– *właściciel / adres*: Zenon Wołoszynowski / ul. Radziwiłowska 33

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / [Bovelia Ciolear...]

Paris 6/8 HP *data rejestracji*: nn

nr rejestracyjny: **SI 267 – SI 270**⁴⁸

nr rejestracyjny: **SI 271**

– *właściciel / adres*: Ludwik Zieleniewski / ul. Grzegórzecka 31

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

---

⁴⁶ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

⁴⁷ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

⁴⁸ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

nr rejestracyjny: **SI 272 – SI 276**⁴⁹

nr rejestracyjny: **SI 277**

– *właściciel / adres*: K.K. Telegr. u. Telephon Erhaltungs Sektion / budynek poczty

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 278**

– *właściciel / adres*: K.K. Telegr. u. Telephon Erhaltungs Sektion / budynek poczty

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Ford 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 279**

– *właściciel / adres*: Ferdynand Barberowski / Mały Rynek 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Ferdynand Barberowski / Mały Rynek 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 6-osobowe / Loraine Dietrich 40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 280**

– *właściciel / adres*: Karol Bornstein / K.u.K Fest. Kdo. Krakau Groble 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Puch 16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 281**

– *właściciel / adres*: Jan Gisowski / ul. Kochanowskiego 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Schönmobil Gustaw Hiller in Zittau 12HP

data rejestracji: nn

⁴⁹ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

nr rejestracyjny: **SI 282**

– *właściciel / adres*: Ryszard Kisielnicki / ul. Lubicz 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Schönmobil Gustaw Hiller in Zittau 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 283**

– *właściciel / adres*: Walery Sławek / nn [przekazany Legionom Polskim]

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Rocket Schneider 24/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 284**

– *właściciel / adres*: Kazimierz Sosnowski / nn [przekazany Legionom Polskim]

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Overland 24/28HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 285**

– *właściciel / adres*: Józef Piłsudski / nn [przekazany Legionom Polskim]

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / De Dion Bouton 40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 286 – SI 293**⁵⁰

nr rejestracyjny: **SI 294**

– *właściciel / adres*: Michał Landes / ul. Gertrudy 26

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Berliet 24/28HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 295**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Groble 5

---

⁵⁰ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement
16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 296**

– *właściciel / adres:* [Bermher...] Brüder / ul. Groble 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Miracle 8/11HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 297**

– *właściciel / adres:* Stefan Starek / ul. Kochanowskiego 22

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Stoewer 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 298**

– *właściciel / adres:* Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Daimler 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 299**

– *właściciel / adres:* Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cis Baby Dion 6/8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 299**

– *właściciel / adres:* Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Cit Baby Dion 6/8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 300**

– *właściciel / adres:* Feliks Twaróg / K.u.K. Frei. M.F.K Festungs Kommando
Krakau

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 34HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 301**

– *właściciel / adres:* G.m.b.H „Togib” / Tarnów Wałowa 21 (sic!)

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Laurin & Klement 10/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 302**

– *właściciel / adres:* Gmina Kraków / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Laurin & Klement 8/10HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 303**⁵¹

nr rejestracyjny: **SI 304**

– *właściciel / adres:* Józef Szulz / ul. Szewska 23

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Fiat 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 305**

– *właściciel / adres:* Bolesław Broskiewicz / ul. Szlak 49

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Isoto Frascini 45HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 306**

– *właściciel / adres:* K. Buszczyński, Stanisław Burlan / ul. Dunajewskiego 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Hupmobil 32HP

data rejestracji: nn

---

⁵¹ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

nr rejestracyjny: **SI 307**

– *właściciel / adres*: Franciszek Gorgoń / rogatka mogilska

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Minerva 30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 308 – SI 311**⁵²

nr rejestracyjny: **SI 312**

– *właściciel / adres*: Galizische Kriegs Kredit-Anschalt / Stophausplatz

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Opel 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 313**

– *właściciel / adres*: Karol Mandel / pl. Matejki 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Metalurgique 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 314**⁵³

nr rejestracyjny: **SI 315**

– *właściciel / adres*: Wilhelm Abeles / [Altewaiesolg.] 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Adler 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 316**

– *właściciel / adres*: Gmina Kraków / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 317**

– *właściciel / adres*: Landwitsch. Syndikat / pl. Szczepański 1

⁵² Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

⁵³ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Fiat 22HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 318**

– *właściciel / adres:* Bronisław Radwański / [...]

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Laurin & Klement 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 319**⁵⁴

nr rejestracyjny: **SI 320**

– *właściciel / adres:* Tabak Fabrik / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 2-osobowe / Phänomobi 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 321**

– *właściciel / adres:* Gmina Kraków / ul. Poselska 10

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: 4-osobowe / Daimler 19/21HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 911**⁵⁵

– *właściciel / adres:* Wiktor Suski / ul. Grodzka 26

kierowca / adres: Wiktor Suski / nn + Jakób Zapiór / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Fiat 14/16HP

data rejestracji: 1909 r.

nr rejestracyjny: **SI 912**

– *właściciel / adres:* Wincenty Parvi / ul. Pędzichów 7

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 12HP

data rejestracji: nn

---

⁵⁴ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

⁵⁵ Pierwszy z całej serii numerów rejestracyjnych przyznanych przez krakowską Dyрекcję Policji niezgodnie z przepisami.

nr rejestracyjny: **SI 913**⁵⁶

nr rejestracyjny: **SI 914**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: Karol Mally / Podgórze ul. Mickiewicza 36

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe – taksówka / N.A.G. 6/12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 16/18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 915**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 916**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: Tomasz Schwarz / ul. Długa 36

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoeper 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 917**

– *właściciel / adres*: Zakład Kąpielowy / Swoszowice

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 918**

– *właściciel / adres*: Piotr Guzikowski / ul. Pędzichów 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe – taksówka / Stoeper 6/12HP

data rejestracji: nn

---

⁵⁶ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

nr rejestracyjny: **SI 919**

– *właściciel / adres*: Rudolf Peterseim / Grzegórzki fabryka

kierowca / adres: Adam Lenert / ul. Sławkowska 6

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 32HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 920**

– *właściciel / adres*: Roman Marczyński / Półwie 25

kierowca / adres: Roman Marczyński / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 14/16HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Roman Marczyński / Półwie 25

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 921**

– *właściciel / adres*: Franciszek Paszkowski / ul. Basztowa 6

kierowca / adres: Jozef Černý / Łazienna 6 (auto garage)

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Austro – Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 922**

– *właściciel / adres*: Emanuel Pusłowski / ul. Kolejowa 10

kierowca / adres: Marcin Putkind / Starowiślna

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Austro – Daimler 25/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 923**

– *właściciel / adres*: Jakub Jurkiewicz / ul. Graniczna 3

kierowca / adres: August Mally / ul. Długa 54

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe odkryte / Süddeutsche Automobil Fabrik Gaggenau 35/40 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 924**

– *właściciel / adres*: Adam Mikołajczyk / ul. Jagiellońska 22

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / nn

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Maksymilian Rutkowski / ul. Basztowa 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 25HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Kazimierz Rutkowski / ul. Basztowa 6

kierowca / adres: Karol Fućcik / ul. Basztowa 6

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 18/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 925

– *właściciel / adres:* Marian Krzyżanowski / ul. Batorego 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Kazimierz Lipczyński / ul. Basztowa 18

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 926

– *właściciel / adres:* Mieczysław Fedorski / nn

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Karol Knesek / ul. Szewska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Phänomobil 6/7HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: SI 927

– *właściciel / adres:* Eustachy Jaxa Chronowski / ul. Łokietka 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Lorraine de Dietrich 30HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Eustachy Chronowski / ul. Sławkowska 5

kierowca / adres: Józef Bieliński / ul. Sławkowska 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / nn 25HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 928**

– *właściciel / adres*: Kazimierz hr Brzozoski / ul. Straszewskiego 1

kierowca / adres: Jan Szopiński / [???

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Decauville 40/60HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 929**

– *właściciel / adres*: Jan Rzymkowski / ul. Mikołajska 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Puch 9/10HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 930**

– *właściciel / adres*: Aleksander Repiński / Grand Hotel

kierowca / adres: August Mally / nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 18HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 931**

– *właściciel / adres*: Zygmunt Lenert / ul. Sławkowska 6

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Dürkopp 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 932**

– *właściciel / adres*: Adam Stadnicki / ul. Sławkowska 5

kierowca / adres: Józef Bieliński / ul. Sławkowska 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Dürkopp 15HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 933**

– *właściciel / adres*: Joseph Münnick / Rynek Główny 17

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Phänomobil 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 934**

– *właściciel / adres*: Leopold Jabłoński / Rynek Główny 7

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Phänomobil 6HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 935**

– właściciel / adres: Konrad Gorecki / Kleparz 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 13/18HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Zygmunt Nowicki / Stachowskiego 25

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 13/18HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Zygmunt Nowicki / Stachowskiego 25

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Gregoire 13HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 936**

– właściciel / adres: Stanisław Kowalski / pl. Mariacki 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 14HP

– data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Stanisław Kowalski / pl. Mariacki 8

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 12HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 937**

– właściciel / adres: Wojciech Kossak / pl. Kossaka 5

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 28/32HP

data rejestracji: nn

– właściciel / adres: Wojciech Kossak / pl. Kossaka 5

kierowca / adres: Jan Mazanek / pl. Kossaka 5

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz 28/30HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 938**

– właściciel / adres: Emil Retinger / ul. Długa 54

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler 20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 939**

– *właściciel / adres*: Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jakub Judkiewicz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 45/50 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 940**

– *właściciel / adres*: Towarzystwo Benz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Benz

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Jakub Judkiewicz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / [???] 10/18 HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 941**

– *właściciel / adres*: Władysław Lubomirski / ul. Marka 7

kierowca / adres: Jan [???] / ul. Marka 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Mercedes Daimler 16HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 942**

– *właściciel / adres*: Ludwik Żeleński/ ul. Jabłonowskich 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / De Dietrich 75HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres*: Ludwik Żeleński/ ul. Jabłonowskich 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Lorraine – Dietrich 75HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 943**

– *właściciel / adres*: [???] [???] von [???]/ [???] 2

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Laurin & Klement 10HP
data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 944**

– *właściciel / adres:* Leon Szalay/ Retoryka 2

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler 80HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 945 – SI 947**⁵⁷

nr rejestracyjny: **SI 948**

– *właściciel / adres:* Franciszek Paździora/ ul. św. Jana 32

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Stoewer 6/12HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Galicyjski auto Garage Emil Rettinger i Sp./ ul. Retoryka 5

kierowca / adres: Karol Roch / Podgórze

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Scheibler 35/40HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SI 949**

– *właściciel / adres:* Roman Gułowski/ ul. Retoryka 1

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

– *właściciel / adres:* Gmina Miasta Kraków/ ul. Podzamcze 7

kierowca / adres: Józef Sommer / ul. Podzamcze 7

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / Daimler 30/35HP

data rejestracji: nn

Numery rejestracyjne z wyróżnikiem literowym **SII**

nr rejestracyjny: **SII 911**

– *właściciel / adres:* K.u.K. Militär-Verpflegs-Magazin Krakau / Bastion 4

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: ciężarowe / nn 14HP

data rejestracji: nn

⁵⁷ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numery te nie zostały wykorzystane.

nr rejestracyjny: **SII 912**⁵⁸

nr rejestracyjny: **SII 913**

– *właściciel / adres*: Józef Dobrzeński / Łobzów

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Clement-Bayard 35HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SII 914**

– *właściciel / adres*: Franciszek Barberowski / Mały Rynek 3

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Renault 8HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SII 915**

– *właściciel / adres*: Wilhelm Ripper / ul. Smoleńsk 29

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: osobowe / Daimler 9/20HP

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SII 916**

– *właściciel / adres*: Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Benz

data rejestracji: nn

nr rejestracyjny: **SII 917**⁵⁹

nr rejestracyjny: **SII 918**⁶⁰

– *właściciel / adres*: Austriackie Towarzystwo Motorowe Benz / ul. Filipa 9

kierowca / adres: nn

rodzaj nadwozia / marka i model pojazdu: nn / Benz

data rejestracji: nn

---

⁵⁸ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

⁵⁹ Przy obecnym stanie wiedzy można założyć, że numer ten nie został wykorzystany.

⁶⁰ To najwyższy znany obecnie numer rejestracyjny, jaki wydano w Krakowie w latach 1906–1918.

Bibliografia

Źródła archiwalne

Archiwum Narodowe w Krakowie:

Zespół Dyrekcja Policji w Krakowie (sygn. DPKr 84, *Ewidencja samochodów sporządzona przez krakowską Dyrekcję Policji w grudniu 1911 roku na prośbę K.u.K. 1. Korpskommando*; sygn. DPKr 84, *Krakau Verzeichnis der vorhandenen Kraftfahrzeuge /: Motorräder, Personenautos, Automobilomnibusse, Autodroschken, Lastautos, Motorlastzüge, Strassen = und Pfluglokomotiven*; sygn. DPKr 84, Odpis rejestru pojazdów motorowych sporządzony na polecenie c.K. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 20 stycznia 1909 r.; sygn. DPKr 84, *Wykaz wozów motorowych w Krakowie*; sygn. DPKr 177, *Do Pana c.k. Dyrektora Policji w Krakowie...*; sygn. DPKr 177, *Politischer Bezirk: Krakau – Stadt. Verzeichnis der Kraftfahrzeuge (Personenwagen, Lastwagen, Motorräder*; sygn. DPKr 177, *Rejestr dla samochodów prowadzony po myśli §.29 rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Min. Skarbu z dnia 27 września 1905 l.156 d.p.p.*; sygn. DPKr 177, *Verzeichnis der im Privatbesitz befindl. Automateriale /: Gumi*; sygn. DPKr 177, *Wykaz rozdziału liczb /numerów ewidencyjnych/ dla automobilów i motocykli*; sygn. DPKr 177, *I Wykaz wozów motorowych w mieście Krakowie*; sygn. DPKr 177, *Zählblatt für ein Lastautomobil. Karta spisowa tycząca się samochodu ciężarowego*; sygn. DPKr 177, *Zählblatt für ein Personenautomobil. Karta spisowa tycząca się osobowego automobilu*).

Źródła drukowane

Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, cz. LXII, 1905, *Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem skarbu z dnia 27. września 1905, zawierające policyjne przepisy bezpieczeństwa dla ruchu samochodów i motocykli*.

Dziennik ustaw państwa, cz. XXXI, 1910, *Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych i Ministerstwem skarbu z dnia 28 kwietnia 1910 dotyczące wydania policyjnych przepisów bezpieczeństwa dla ruchu wozów motorowych (samochodów, pociągów i kół motorowych)*.

Nowe przepisy jazdy automobilami, „Słowo Polskie” 1906, nr 222.

Opracowania

Bogunia-Paczyński Andrzej, *Samochodowcy, wyścigowcy, automobilery albo diabły i diablące w daimlerowskich landach*, Kraków 1998.

Jaruga Jacek, *Historia polskich tablic rejestracyjnych*, Warszawa 2007.

Car registers in Kraków in 1906–1918

Summary

The article deals with the issue of car registration by the Krakow Police Directorate in the years 1906–1918 and the registers of this process kept by it. The registration system was based on assigning individual vehicle numbers to each vehicle, consisting of a letter-distinguishing mark and a three-digit number. These registers have been preserved in the resources of the National Archives in Krakow. As of today, they are the only known documents of this type related to the history of the automotive industry in Galicia. Their analysis facilitated the preparation of an inventory of cars registered in Kraków in 1906–1918.

Słowa kluczowe: Kraków, Galicja, motorization, register of motor vehicles, motorism